

JACKi ZPRAVODAJ

3/2025

KULTURA ~ SPORT

www.jackijablunkov.cz

LIBOR KLUZ
HORSKÁ SLUŽBA

více na str. 7

KŘÍŽOVÁ CESTA

V postní době se katolíci modlí křížové cesty. Nabízíme jednu z nich:

I. Ježíšova poslední velikonocní večeře

Ježíš ví, že ho jeden apoštol zradí, druhý zapře a ostatní se rozprchnou, a přece se jim v Eucharistii dává. Tak se v ní vlastně dává všem lidem. Zde se nám ukazuje pokora a láska Ježíšova v nepředstavitelných rozměrech...

II. Ježíš se modlí v Getsemanské zahradě

Tady bere na sebe všechny hříchy celého lidstva a vyslovuje otřesný souhlas vzít za nás na sebe nepředstavitelný trest. Nastal nejvážnější okamžik lidských dějin, v němž se řeší vykoupení lidstva: a lidé, i Ježíšovi nejbližší – spí. Spí, třebaže je prosil, aby bděli a modlili se...

III. Jidášova zrada a Ježíšovo zajetí

Když si Ježíš vybíral své apoštoly, věděl, že ho jednou Jidáš zradí. A přece si jej vybral. Jidáš se stal předobrazem těch, kdo Ježíše budou vždycky zrazovat – pro pozemské výhody a ze slabosti charakteru.

IV. Ježíš před židovskou veleradou

Ježíš stojí mlčky, na otázky neodpovídá. Když mu nemohou dokázat žádnou vinu, ptá se ho Kaifáš: „Ty jsi tedy skutečně Syn Boží?“ Ježíš přisvědčí. A dodává, že ho od nynějška uvidí po Boží pravici. Nejsou ochotni uvěřit mu. Odsuzují k smrti Boha...

V. Petr Ježíše zapřel

Utíká do noci a pláče. Také my můžeme ze strachu zapřít svou víru. Ale když nad vinou hořce zapláčeme jako Petr, dá nám Ježíš sílu, abychom svou víru dokázali vyznávat za všech okolností...

VI. Ježíš před Pilátem

Při výslechu se Pilát ptá Ježíše: „Ty jsi tedy přece král?“ To byla ze strany zástupce římského impéria nebezpečná otázka. Ale Ježíš klidně odpovídá: „Ano, já jsem král, já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

VII. Ježíš zbičován a korunován trním

Posměšně před ním klekají a vysmívají se mu. Věčný Král je jim terčem posměchu. Jak jim bude, až budou jednou na věčnosti stát před ním tváří v tvář...?

VIII. Ježíš odsouzen k smrti

Pilát si umývá ruce. Ví, že odsoudil nevinného. Ježíš objímá kříž s láskou, vždyť jednou řekl: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dává život za své přátele!“

IX. Šimon Ježíšovi pomáhá – Ženy Ježíše oplakávají

Ježíš vypadá jako bezmocný a politováníhodný. Ale on je všemohoucí Bůh a zanedlouho vstane z mrtvých. Proto může říci: „Neplačte nade mnou...“ Podle jeho slov máme plakat nad sebou a nad svými dětmi, protože každému hrozí velké

nebezpečí věčné záhuby.

X. Ježíš je přibit na kříž

Ježíšův oděv už je v rukou jeho katů. Ti nyní přibíjejí odsouzence na kříž. A on se nechá přibít, neboť taková je Otcova vůle...

XI. Ježíšova slova z kříže

Jsou to slova jeho závěti. Odpouští svým nepřítelům. Svě Matce dává v Janovi Syna, Janovi dává Matku. Kajícímu zločinci otevírá nebe, a to hned. Jaká je v tom naděje pro nás! Právě tento litující zločinec je nám tak blízký! Svou duši odevzdává Ježíš Otcovi. Jeho slova: „Je dokonáno!“ jsou tečkou na konci jeho závěti.

XII. Setník probodl kopím Ježíšův bok

Probodli mu srdce, aby měli jistotu, že je skutečně mrtev. Mnozí by chtěli, aby Ježíš byl definitivně mrtev. Ale On je Život! I svou smrtí rozdává život – život věčný...!

XIII. Ježíš pohřben

Bůh se zcela vydal do rukou lidem. Mohou ho odnést jako bezmocného, mohou ho položit do hrobu a dát hlídat, aby odtud už nikdy nevyšel. Ale Toho, jenž je život, není možno uvěznit navždy! On vyjde i ze skály...!

XIV. Vzkříšení

Marie Magdalena stojí nad hrobem a pláče. Ježíše nevidí, je v zajetí svého smutku. Také my nejednou nevidíme Boží vůli a nevnímáme Boží vnuknutí, protože jsme v zajetí svých myšlenek, svých žádostí a citů...

Alfréd Volný, farář jablunkovský

JANA GÓRNIAK

vernisaž výstavy

*Fantazie
a realita*

10. 3. 2025

17:00 hod.

JACKi, Jablunkov

výstava potrvá do 3. 4. 2025

POGWARKI SPOD ŁOCHODZITEJ

POETYCKO PIELGRZIMKA DO ŹRÓDEŁ GÓROLSKIGO DUCHA

"Z Barani woło..." - to niezwykle w dzisiejszych czasach tom poezji - autentyczny głos kóniokowskiego muzykanta, poety i zarazem łowciorza **Pietra Kohuta**, który swoje powołanie łodkrył we wskrzeszeniu prawdziwego ducha downych Górolí Ślónskich, których tradycje duchowe, kulturowe i pastyrski zaginęły prawie całkowicie w trakcie burzliwych przemian wojennych i przymusowych procesów modernizacyjnych ery realnego socjalizmu.

Pieter ciuł, że je coś winy swoim wołoskim Przodkóm. Ciuł, że musi łodbyć swojóm Pielgrzymkóm do autentycznych źródeł górolskiego ducha. W 2013 roku, po paru latach przygotowań i międzynarodowych uzgodnień, wyruszył ze stadym łowiec z matecznika wołoskiej kultury pasterskiej w Rumunii, przez ukraińską Huculszczyznę i całe polskie Karpaty - łod Bieszczadów po Beskid Ślónski - aż do najdalej na zachód położonego wołoskiego centrum kulturowego Karpat, w regionie Valaška na Morawach.

Ta Pietrowa pielgrzymka ku źródłóm górolskiej kultury, miała nie tylko wymiar symboliczny, ale i duchowy - w najgłębszym tego słowa znaczeniu. Była zamierzona na doznanie alchemicznej przemiany młodego człowieka, wyrostającego w konfrontacji z systemami edukacyjnymi i gospodarczymi modernistycznego ducha XX i XXI wieku, na prawdziwego Strażnika Świątyni Wiatry - symbolu naszych górolskich swobód duchowych i naszej górolskiej kultury.

W swoich wierszach, ale i w wieloletniej usłudze na rzecz naszej górolskiej społeczności, stał się Piotr Kohut tym, który wskrzesił pierwotny zew wołoskiej krwi przodków - wrocz ze swojóm żonóm Marióm wywodzącóm swój hónorny ród z zakopiańskich Gąsieniców-Makowskich. łOdnowił kulturotwórcióm godność powołanie łowciorza, łopartóm na downej łowciorzkiej swobodzie - nieznanym usprawie współczesnemu człowiekowi. Wskrzesił z popiołów dziejowych wspólnotym pastyrskich symboli jednoczących łowciorzy, łowce, pastyrski psy i świątyni łogiyń sałaskiej wiatry - bez której nie byłoby cudownego, łowciorzkiego chleba - bundzu, łościpków, bryndzy, dziwoki, nieujarzmionej cywilizacji przyrody i łopiekuńczej łobecności duchów naszych wołoskich przodków, których współdziałaniem w swoim pastyrskim pielgrzymowaniu bacia Pieter Kohut łodciuwo i łopisuje w tak dogłębny, poetycki sposób.

W tym zadaniu Górola, który nasiał w końcu swoje życiowe korzyny na stokach łOchodzitej, który pyta spoglądając na swój rodzinny Kónioków - "coś się tropicie, rolę urobione"? - budzi się refleksja myślna, który wiele w życiu przeżył, wiele wędrował i z

wieloma ludziami rozprawił. Un - Pieter Kohut, kóniokowski bacia, dziedzic i strażnik wołoskich wolności i downych górolskich praw - z wysokiego grónia łOchodzitej do nas woło:

"Miyndzy se bóm dóna
rozpolejcie łogiyń prawy!
W Kóniokowie pijcie
jyny wodym ziwóm
w dycki zdrowi byjcie!"

W swoistym poetyckim świadectwie niełatwej przełamywania pielgrzymki do źródeł górolskiej wiary w syny walki łod swój indywidualny styl życia, a zarazem walki łod łodnowymi górolskiego dziedzictwa kulturowego i duchowego, konczy swój poetycki tom Piotr Kohut rozmowóm z samym Stwórcóm:

Urodziłech się górolym
Pokochołech swojóm rolym
I na w dycki nim zostanym
Nawet jak przed Bogym stanym...
A poznasz mnie mój Bozie!
po paradnym stroju
górolskim - kóniokowskim!

Bo z Boga my przełamywania wsiecy wysłi i ku Bogu zdónżomy - jyny w tym synku - coby se zapracował i aji nieroz twardo wywalcił, naszym procnym i hónornym żywobycim, mimo naszych niedoskonałości i nieuniknionych grzechów - to, coby na końcu naszej ziemskiej pielgrzymki stanóć z łodwagóm i podniesionym czołym przed Jego miłosierdnym, łojcowskim łoblicim...

Ło tomik poezji Piotra Kohuta „Z Barani woło” możecie się pytać w JACKach.

**Z górolskim pozdrowieniem
Andrzej Suszka z Rupiynki łod Fiedora**

Dámská 8. 3. 2025 Jablunkov, sál radnice 16:00 hod.

zizda

Vstupné
v předprodeji
v JACKi
od 13. 2. 2025
350 Kč

moderuje Radek Erben

kapela KŘÍDLA

latino dance Dominik Kolář

módní přehlídka Ježek Terka a AMAJE

STAND UP na Stojáka - Karel Hynek

TOMBOLA, občerstvení

Libor Kluz

„Pro práci horského záchranáře není důležitý věk, ale pozitivní vztah ke sportu, chuť pomáhat a láska k horám.“

Horská služba je poslání. Když chce někdo dělat toto povolání, musí ho to bavit. Libor Kluz je nadšenec, který svým povoláním žije. Nebezpečí je pro něho výzvou a být dobrý mu nestačí, proto se snaží neustále zlepšovat. Narodil se v Mostech u Jablunkova, tady žije, tady si založil rodinu a hory jsou mu vším. Turistika tolik oblíbená v našich Beskydech, taky sport na kole, lyžích nebo běžkách se můžou každou chvíli proměnit v nebezpečnou situaci, někdy ohrožující i náš život. Když se ocitnete v nouzi, je tu pro vás Horská služba.

Proč jste chtěl být záchranářem u Horské služby?

Patřil jsem do oddílu lyžování TJ Sokol Mosty, kde jsem už od dětství lyžoval, to byl pro mě základ. K tomu jsem v sedmnácti přidal horolezectví. V Mostech byl založen horolezecký oddíl, postavili jsme si umělou stěnu a jezdili jsme do Tater. Kromě toho jsme chodili odkoukávat práci Horské služby do Dolní Lomné na Velký Polom. Díky tomu jsem se rozhodl, že si školu záchranáře u Horské služby udělám taky. Ze začátku jsem byl dobrovolným záchranářem a časem se ze mě stal profesionální záchranář. V současné době jsme dva z Mostů u Jablunkova profesionálové a máme šest dobrovolných záchranářů. Přes týden zajišťuje služby profi základna, v soboty a neděle pomáhají dobrovolní záchranáři Horské služby.

Kolik záchranných stanic má Horská služba v Beskydech?

Beskydy jsou rozdělené do čtyř pracovních obvodů. Sever to jsme my s hlavní stanicí na Javorovém, s druhou stanicí na Velkém Polomu a v zimě se taky slouží v Mostech u Jablunkova. Pak je střed Beskyd, to je Frýdlant nad Ostravicí, který má na starosti Lysou Horu, masív Smrku a Ondřejníku. Třetí oblast jsou Pustevny a čtvrtá Kohútka, to je jih kolem Vsetína. V každém pracovním obvodu je zajištěna služba 24 hodin a znamená to, že fyzicky jsme na stanici od půl osmé ráno do osmé do večera a pak pokračujeme ve službě na pohotovosti na telefonu a na autě. Od června do září jsou v oblasti vždy dvě osoby ve službě a ostatní na pohotovosti. Když se něco stane, kontaktujeme se navzájem a jedeme to vyřešit. Každé ráno

máme taky relaci o tom, jaké jsou na horách podmínky a počasí.

Co všechno musí záchranář umět, aby mohl dělat toto povolání?

Každý zájemce o povolání záchranáře u Horské služby se musí nejdříve stát dobrovolným členem. Ale ještě předtím je takzvaným čekatelem, a to po dobu maximálně čtyř let. V té době se musí vše naučit a my si ho musíme „vychovat“. Věk není důležitý, podstatná je fyzická kondice. Pak záleží na tom, co se ještě naučit dá a co už ne. Když přijde někdo, kdo je sice trénovaný sportovec, ale neumí pořádně lyžovat, v pozdním věku už to nedožene. Musí totiž zvládnout i zátěž, když veze někoho za sebou na saních, takže musí mít vžitě lyžování od mala. Musí mít taky vztah k horám a chuť lézt po skalách. Na přezkouše-

ni z lyžování a horolezectví je metodika. Je to horolezectví a práce s lanem, přezkoušení z běhu, z techniky pohybu na skialpových lyžích, protože běžky se už u Horské služby nepoužívají, pak z lyžování jak na upravené sjezdovce, tak ve volném terénu a taky v lese. Zájemce nesmí mít strach z výšek, protože taky evakuujeme lidi z lanové dráhy, lezeme po stromech, když nám tam přistane padáček. Zájemce musí zvládnout určitý stupeň v horolezectví, vylézt do stupně náročnosti „trojky“ a chovat se na skalách jako doma. Na tom totiž závisí nejen život zachraňovaného, ale i jeho a ostatních kluků, kteří jsou v akci s ním.

Co všechno musí uchazeč absolvovat?

V organizaci máme vlastní systém vzdělávání. Po čekací době může být zájemce vyslán na školu Horské služby. V té době má už zvládnuté přezkoušení z fyzické zdatnosti a má za sebou celý rok s kluky z Horské služby na různých školeních, v praxi i samostudium. Musí projít schválením okrsku Horské služby, který čekatele vyšle do školy. Škola je rozdělená do dvou etap: letní, která probíhá v květnu a zimní na přelomu ledna, února. V létě uchazeč přijíždí na jeden týden intenzivního školení, kde se dělají modelové situace, záchrana ve skalách, jištění

ve skalách, lezení na skalách. První dva dny je celé kolečko s Lékařskou komisí HS, to jsou různá stanoviště, kde se řeší například popáleniny, kardiopulmonální resuscitace, náhlá břišní příhoda apod. Lékařská komise sleduje, jak je student úspěšný. Potom je přezkoušení z běhu. Pokud splní limit, zůstává na škole, pokud ne, jede domů a může to zkusit další rok. Na konci letní školy se dělají zkoušky, které jsou akreditované: z lezení, z techniky záchranných prací pomocí lanové techniky, pak z techniky záchranných prací jako je transport zraněného, ve visutém terénu, pak organizace záchranných prací a větší akce, jako hledačky, pátračky a lavinové nehody. Na tyto akce jsou typové plány, podle kterých se postupuje,

protože se pracuje ve větší skupině a je to náročné na organizaci a logistiku. Pak je zkouška z topografie i z místopisu, záchranář musí znát všechny značené trasy nazpaměť, celý okrsek, popřípadě svůj pracovní obvod. Je sedm zkoušek, může neudělat jen dvě, jinak musí vše opakovat znovu za rok. Když pak přijede na zimní školu, ihned dělá reparát z těch dvou zkoušek, když je neudělá, opět jede domů. Jinak pokračuje na týdenní zimní škole, která je v Krkonoších. Ta se zahazuje fyzickou etapou na skialpových lyžích, přezkoušením z lyžování. Po celý týden sleduje metodická komise pohyb a ovládání lyží. Musí umět po-

hybovat se na zledovatělém terénu a na umrzlém sněhu s pomocí cepínu a stoupacích želez. S tímto materiálem musí taktéž přelézt ledopád. Na základě celotýdenního sledování získá praktické zkoušky z lyžování jak na upravené sjezdovce, tak ve volném terénu. Na konci zimní školy jsou další zkoušky: technika záchranných prací v zimních podmínkách, organizace záchranných prací v zimě, zimní horolezectví a velká zkouška z lavin. Za ten rok si musí uchazeč udělat 12–14 zkoušek. Pak se stává členem Horské služby jako dobrovolník.

Jak se z dobrovolného záchranáře stane profesionál?

Profesionálové se vybírají na základě toho, jestli je volné místo a poptávka. Taky je důležité, aby uchazeč byl ve své práci dobrý. Jeden rok pracuje na dobu určitou. V té době musí splnit atestační zkoušku, poté je přijat na stálo. Teprve potom absolvuje další kurzy: cvičitelské, instruktorské a musí si vše více osahat. Každý rok absolvuje opět zimní a letní přezkoušení a takzvané metodické dny pro záchranáře. Jednou za dva roky je pak přezkoušení na skalách.

Kolik vás je na beskydskou oblast?

Je nás čtrnáct profesionálů na celé Beskydy, není to moc. V zimě jsme ve službě vždy tři: na Javorovém, na Velkém Polomu a v Mostech u Jablunkova. Proto nám v zimní sezóně pomáhá

ještě jeden člen, ze kterého se stává takzvaný sezónní zaměstnanec. V létě je už služba jen na Javorovém a na Polomu o víkend. Vždy si ale kryjeme záda. Když je třeba v Mostech nějaký problém, přijede mi pomoci služba z Polomu a naopak. Pak pokračujeme podle poplachového plánu a svoláváme dobrovolníky. Ti se stihnou dostat na místo přibližně do hodiny. Máme aplikaci, ve které je rozpis, kde vidíme, kdo je k dispozici. Nejsou to totiž jen úrazy, ale i zbloudění nebo pohřešování osoby, kdy je potřeba více záchranářů.

Využíváte služeb vrtulníku?

Tím, že jsme všichni i letečtí záchranáři, využíváme i služeb letecké záchranné služby z Ostravy. Je to v případech, kdy je problém dopravit zraněného z hor dolů anebo při akutních poraněních ohrožujících život. Jsou to situace jako traumatický stav, vícečetná zranění anebo třeba popáleniny. To jsou stavy, kdy je nutné co nejrychleji dopravit pacienta na specializované lékařské pracoviště. Před zjištěním závažnosti situace dáme dopředu vědět, že budeme vrtulník potřebovat a získáme informaci, jestli je k dispozici. Toto vše se řídí takzvanou indikací letu. Pokud je špatné počasí anebo vrtulník není k dispozici, řešíme situaci základním ošetřením a transportem k dojezdu rychlé zdravotnické pomoci. Pokud je vrtulník k dispozici a je ho potřeba, ošetříme zraněného a připravíme pro převoz. Ve vrtulníku je už doktor i záchranář.

Máte i vycvičené psy pro pomoc při záchraně?

V celé Horské službě máme kynologickou komisi, která má na starosti atestované záchranářské psy. Jsou to speciální psi a slouží v první řadě pro záchranu v lavinách a při pátrání po pohřešovaných osobách. Mají výcvik nejen na vyprošťování ze sněhu, ale i sypkých materiálů při závalech. Máme určitý počet psů v oblasti. Když není žádný pes v dosahu, přiveze se z jiné oblasti, třeba i z Jeseníků. Další možností je dát avízo policii ČR, pak pomáhá policejní pes na vyžádání.

Jak je to s oblečením a vybavením záchranářů Horské služby?

K tomu je materiálová komise, která vybírá jak oblečení, tak vybavení. Vše musí mít určené specifikace a komise to musí schválit. Všichni fasujeme stejné oblečení i výstroj, dobrovolní i profesionální členové jsou vybaveni úplně stejně. Výstroj je osobní, tam patří lyže, skialpové lyže, lezecký materiál, vybavení na záchranu, pro sport, ochrana hlavy. Pak je technika a tam patří skútry, čtyřkolky a auta. Vše se musí časem obměňovat, aby byly splněny všechny technické požadavky.

V jakých případech mám nárok volat Horskou službu?

Zřizovatelem Horské služby je stát, proto je služba hrazená státem, stejně jako záchranka. Jsme organizace, která spadá pod Integrovaný záchranný systém, který se dělí na dvě skupiny složek. První jsou pevné složky, kam patří Policie ČR, Hasičský záchranný sbor a Zdravotní záchranná služba, druhá skupina jsou složky na vyžádání, to je Horská služba, Vodní záchranná služba a Armáda České republiky a mnoho dalších. My úzce spolupracujeme se Zdravotní záchrannou službou. Hodně nám pomáhá aplikace „Záchranka“, kterou by správně měl mít nainstalovanou každý, kdo má nějaký zdravotní problém nebo se pohybuje po horách. Aplikace už přesáhla hranice a je funkční na Sloven-

sku, v Rakousku nebo v Polsku.

Jak aplikace „Záchranka“ funguje?

Po jejím stažení si můžete vyplnit svůj profil, třeba nemoci, preference. Když se vám na horách něco stane, spustíte aplikaci a informace se objeví jak u dispečera Horské služby, tak u Záchranné služby. Díky tomu hned vidíme, kde jste a díky vyplněným údajům vyjíždíme víc připraveni. Spolu s dispečinkem z Ostravy se domluvíme na postupu. Proto apelujeme na lidi, aby měli nabitý telefon a stáhnutou aplikaci. Pomoc bude rychlejší. Při závodech na padácích na Javorovém letí i 100 padáků kolem celých Beskyd. Účastní se i zahraniční padáčkaři a všichni mají aplikaci. Když pak jeden padáčkař z Polska přistál na Morávce na stromě a nevěděl, kde je, spustil aplikaci a my hned věděli přesně, kde se nachází. Výhoda pro nás, ale hlavně pro něho. Aplikace pomáhá nejen na horách, ale všude a díky ní můžete pomoci i někomu druhému, když se ocitne v ohrožení. Když třeba najdete někoho v bezvědomí na ulici, rozkliknete aplikaci a hned vám volá dispečer a navede vás, co máte dělat, jak resuscitovat a hlavně zná vaši polohu.

Co mám dělat v případě, když aplikaci nemám?

Pokud nemáte staženou aplikaci „Záchranka“, můžeme Vás naměřit podle Google mapy nebo Mapy.cz a ve spolupráci s Policií ČR. Zavoláte na

naši HS a pokud máte mapy v telefonu, já vás nevedu, jak to udělat, abyste mi poslala souřadnice a taky pomocí aplikace Záchranka, se kterou vám můžeme poslat SMS zprávu, ale musíte ji „přijmout“. Pokud nic z toho není možné, potom zbývá zavolat Policii České republiky. Pak už se ovšem pracuje na modulu pohřešování, zbloudění. Ze zákona má pátrání po osobách a věcech v kompetenci Policie ČR a s tou řešíme lokaci mobilního telefonu a následný postup.

V jakých případech mám volat 112 a v jakých čísle 1210 Horské služby?

Na horách je určitě lépe volat číslo Horské služby, pomoc je rychlejší. Dispečerské číslo Horské služby 1210 je pro celou republiku stejné a je aktivní celých 24 hodin. Musí být však vždy s předčíslem +420, protože často jde o čas a naše hory jsou na hranicích tří států, tak se může stát, že se dovoláte na signál ze Slovenska anebo Polska. Zahraničí pak informuje dispečink IBC Ostrava.

Jak často se na turistické trase objevuje informace o čísle Horské služby?

Číslo Horské služby je prakticky na každém rozcestníku. Pak existují tzv. „trauma body“ od Hasičského záchranného sboru. Jsou to místa, kam se hasiči dostanou s velkým autem. Je to určitá značka, třeba FM93, a když ji nahlásíte, na dispečinku už ví, kde jste. Je to taky velká pomoc.

Mám volat Horskou službu, když potkám medvěda?

I v tomto případě můžete volat. Setkal se s tím můj kamarád na své službě. Volal mu pán, který šel přechod „Trojmezí – Trojmezí“, který začíná na Hřčavě a končí v Uherském Hradišti. První bod na přechodu je Muřinkový vrch, je tam kaplička, toalety, tábořiště. Pán tam přespával a volal, že se tam objevil medvěd a má

hlavu v odpadkovém koši. My nestihneme přijet, abychom mu pomohli, takže mu kamarád poradil, ať nechá na místě všechny své věci, otočí se a jde na opačnou stranu. Medvěd totiž cítí ty věci nebo jídlo v batohu, tak je lepší to tam nechat a medvěd za vámi nepůjde. Když máte pištalku, zvonček, nebo se s někým bavíte nebo zpíváte, medvěda to odradí a vyhnete se setkání s ním. Území kolem Muřinkového vrchu a Velkého Polomu, jak ze slovenské, tak české strany, je zrovna bezzásahové, to znamená přírodní rezervace, kde se nesmí nic vysazovat ani kácet. Pro medvědy je to ráj. Většinou je ale na frekventovaných trasách nepotkáme. Medvěd vás napadne převážně v momentě, kdy se cítí ohrožený, když si ho nevšimnete dostatečně brzo. Kromě medvěda se v našich lesích můžeme potkat s vlkem nebo rysem, ale musíme si uvědomit, že šelmy tady byly vždycky a je to jejich území.

Kolik výjezdů máte v průběhu roku, liší se to podle sezony?

Samozřejmě je nejvíc výjezdů v zimě. Liší se to podle počasí, když je sníh, je to pro turistiku i sport lepší. Když sníh opadne, všude je terén zledovatělý a výjezdů je více. Celkově v Bes-

kydech je to kolem 600–800 zásahů za rok, v rámci republiky od 6 do 8 tisíc.

Do kolika let může být někdo záchranářem v Horské službě?

Záchranářem můžou být všichni až do důchodového věku, ale každý rok musí absolvovat testy. Náročnost testů je odstupňována podle věku záchranáře. Dobrovolný i profesionální záchranář musí jít jednou za rok na prohlídku u sportovního lékaře, který rozhodne o schopnosti dělat toto povolání a o prodloužení certifikátu. Všem na tom záleží, proto se neustále snaží udržet si kondici. Lyžují, sportují skoro každý den, jen málo kdo projde vyšetřením s negativním výsledkem.

Kolik let se věnujete své profesi, a máte pořád stejné nadšení, jako na začátku?

V povolání jsem dvacet dva let, ale tuhle práci asi jen jako povolání dělat nejde. Je to spíš poslání. Záchranářství v Horské službě je dost časově náročné, musí to člověka bavit a musí mít chuť se neustále zdokonalovat. Je jedno, kolik má člověk let, stejně musí lyžovat, lézt po skalách, jít na přezkoušení, být neustále aktivní.

Jste pánem svého času?

Jsem pánem svého času jen částečně. Rodina mi vychází maximálně vstříc a přizpůsobuje tím i svůj život. Bydlíme pod horami, protože kdykoliv může zazvonit telefon a jedu pomáhat. Já mám štěstí, že moje manželka i synové a dcera mají taky rádi hory a všichni spolu lyžujeme a lezeme po horách.

Co Vás baví kromě Vašeho poslání?

Hory a zase hory, ale na prvním místě je pro mě rodina.

Děkujeme za rozhovor a přejeme všechny zásahy se šťastným koncem.

*Irena Jurgová
(Foto: archiv Libor Kluz)*

NOC *s Andersenem*

28. 3. 2025

17:30 HOD.

Jablunkov, knihovna

vstupné: 100 Kč

loutkové divadlo, workshop pro děti, čtení,
lampiónový průvod, občerstvení

nutná rezervace na tel.: 777 975 217, e-mail: knihovna@jackijablunkov.cz

Bohumínský
divadelní
soubor

BOBAN uvádí komedii ANTONÍNA PROCHÁZKY

S tvoují dcerou NE

Magdaléna Duša
Fedorowiczová

Marcela
Suchánková

Nikol
Liberdová
nebo
Annie
Wachtarczyk

Milan
Kursa

Jan
Peřina

Noha

Pavel
Škoda
nebo
Petr
Rais

Jak snadno spadnout
do manželské krize
a jak těžko z ní ven.

Jablunkov, sál radnice

23. 3. 2025

17:00 hod.

KLUB PRO RODIČE S DĚTMI

Z pohádky do pohádky

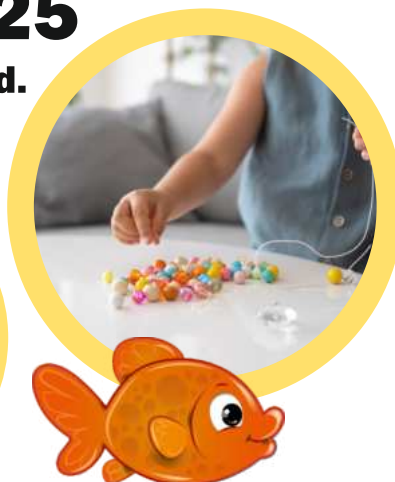

JABLUNKOV, KNIHOVNA

12. 3. 2025

9:00 - 11:00 hod.

**SENSORY PLAY
KNIŽNÍ TIPY
KRESLENÍ, TVOŘENÍ
UKÁZKA HER A HRAČEK
DROBNÉ OBČERSTVENÍ**

PRO DĚTI OD 2 DO 5 LET, REZERVACE NA TEL. 777 975 217

Výměnný bazárek oblečení, doplňků, hraček a knih

JARNÍ SWAP BAZÁREK

19. 3. 2025
10:00 - 15:00 hod.

JABLUNKOV, SÁL RADNICE

Dětský koutek a
malé občerstvení

Výtěžkem podpoříme Spolek pro
ochranu koček a psů Jablunkovsko, z. s.

Zbylé věci poputují na dobročinné účely.

**PŘINES KNIHU
ODNES KNIHU**

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

POHÁDKOVÁ
SOBOTA

**JAK ČERVENÁ KARKULKA
ZACHRÁNILA VLKA**

DIVADÉLKO ŠAMŠULA

15. 3. 2025
17:00 hod.
Jablunkov, sál radnice

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Jablunkov JACKI

JACKI
Kultura ~ Sport ~

**Literární
stand-up**

13. 3. 2025
17:00 hod.
Jablunkov, sál radnice

PAVEL TOMEŠ

Předprodej vstupenek v JACKI:
senioři 80 Kč
dospělí 100 Kč
na místě 150 Kč
od 13. 2. 2025

Žluna zelená

Pokud v tomto období uvidíte v lese dva pestré ptáky, které vypadají, že si hrají na schovávanou, jedná se zaručeně o žlunu zelenou. Ptáci na sebe navzájem volají, vykukují na sebe zpoza stromu a pak se začnou navštěvovat. Otáčejí hlavami ze strany na stranu, čepýří pírka a dotýkají se zobáky, což je další fáze jejich rituálu namlouvání. A jestliže podobné divadlo neuvidíte (žluna je totiž plachá a ostražitá), zcela jistě ji nepřeslechnete.

Charakteristický „chichotavý“ hlas patří samečkovi, který si tímto způsobem vyznačuje své teritorium. Mnohem méně častým způsobem je „bubnování“ – rychlé drnčivé tlučení zobákem do nějaké rezonující větve. Umí to nejenom sameček, ale i samička. V posledních letech jsou stále častější případy, kdy žluna objevila i rezonančně atraktivnější nepřírodní materiály, jako např. plech nebo zateplovací materiály budov. S tím souvisí i možné poškození fasády. Na jaře žluny také praktikují zvláštní způsob získávání doplňkové potravy – tzv. kroužkování. Zobákem vyklouvají pěkně v řadě otvory (kroužky) do kůry stromů až na lýko. Z otvůrků pak vytékají kapičky mízy, kterou pak olizují.

Žluna zelená je šplhavec, kam patří např. strakapoudi či datlové. Velikostí je něco mezi nimi. Obě pohlaví jsou

zbarvena téměř stejně, pouze sameček má na rozdíl od samičky svůj černý vous (skvrna ve tvaru vousu, která se táhne od kořene zobáku na tvář) uprostřed červený. Upoutá i zvláštním způsobem letu – houpe se vznáší a zas klesá a dráha letu připomíná vlnovku. Je to dáno způsobem jejího letu – mávání křídel se střídá s fází, kdy jsou křídla přitisknuta k tělu. Hodně často poskakuje žluna zelená na zemi. Zobákem prozkoumává půdu a hledá mravence nebo jejich larvy a kukly. Ty tvoří podstatnou část její potravy. Do mraveniště dokážou vyklouvat díru hloubkou až půl metru. K samotnému lovu mravenců ji slouží až 10 cm dlouhý vychlípitelný jazyk, pokrytý lepkavými sliznicemi, na které se mravenci nebo jejich vývojová stadia nalepí. Proti kyselině mravenčí jsou imunní. V menší míře se živí jiným hmyzem, který loví ve štěrbinách kůry svým lepkavým jazykem, v malé míře nepohrdne ani rostlinnou potravou (semeny, žaludy apod.). Žluna je schopná prohrabat se za svou hlavní potravou i sněhem, má výbornou paměť, nikdy celé mraveniště nevyplení, aby se vrátila, když se mravenci znovu rozmnoží. Když je půda zmrzlá a nemá jinou možnost, může dělat škody na včelstvech, případně navštěvuje ptačí krmítka s lojem.

Patří k typickým dutinovým „hnízdíčům“. Pokud pár neobsadí loňskou nebo cizí dutinu, pustí se do tesání nové. Slouží jim k tomu silné zobáky – při tesání dutiny (může trvat 14 dní i více) a také při rodičovských povinnostech jsou velmi rovnoprávní. Samička snáší 5-7 bílých lesklých vajíček na holé dno dutiny vystlané vrstvou odsekaných třísek. Oba partneři se cca po 2 hodinách střídají v zahřívání vajíček, v noci je zahřívá sameček. „Žlůnata“ se líhnou po 14-17 dnech a opět je krmí oba rodiče, a to zejména mravenci, které jim nosí v jícnu. Zpočátku holá a slepá ptáčata se rychle vyvíjejí a po 3 týdnech jsou schopna opustit hnízdo. Rodiče je pak ještě 2 týdny přikrmují.

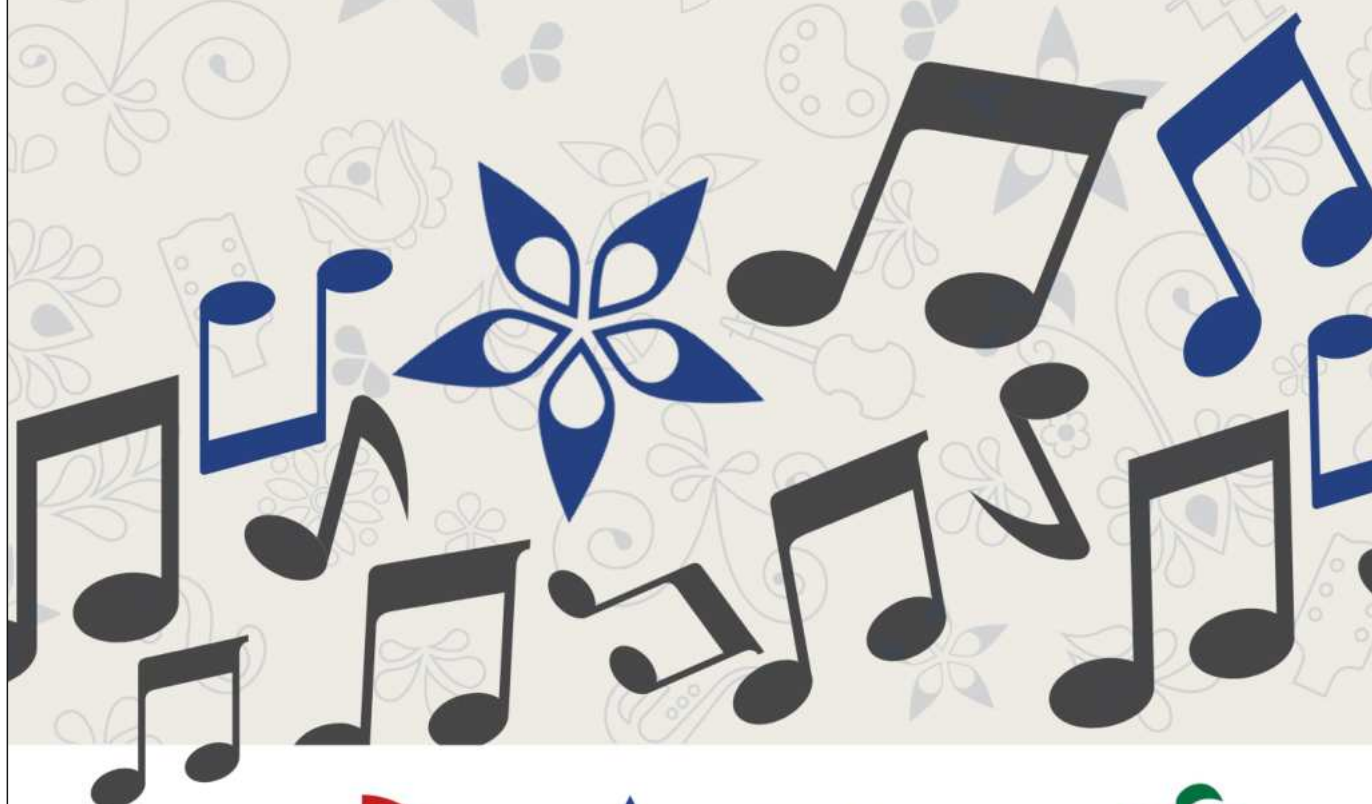

UČITELSKÝ KONCERT

DNE 27. 3. 2025

V 16:30

V SÁLE ZUŠ JABLUNKOV

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Základní
umělecká škola
Jablunkov

Jablunkov

KALENDÁRIUM AKCÍ Jablunkov a okolí

BŘEZEN 2025

27. 2. - 17. 4. 2025

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ - PŘÍRODA KOLEM NÁS

Jan Kufa Kičeřok
Mosty u Jablunkova
Pořádá: GOTIC

12. 3. 2025 od 9:00 do 11:00 hod.

KLUB PRO RODIČE S DĚTMI

Z pohádky do pohádky
Jablunkov, knihovna
Pořádá: Knihovna

1. 3. 2025 od 9:00 hod.

SOKOLSKÉ ZÁVODY

(Pouze za příznivých podmínek)
Mosty u Jablunkova, Skiareál
Pořádá: TJ Sokol Mosty u Jablunkova

13. 3. 2025 od 17:00 hod.

PAVEL TOMEŠ

Literární stand-up
Jablunkov, sál radnice
Pořádá: Knihovna

2. 3. 2025 od 14:00 hod.

MASOPUST - MASOPUSTNÍ VESELÍ

Kulturní program a stánkový prodej
Jablunkov, prostranství před JACKi
Pořádá: JACKi

15. 3. 2025 od 17:00 hod.

POHÁDKOVÁ SOBOTA - DIVADLO ŠAMŠULA

Jak Červená Karkulka zachránila vlka
Jablunkov, sál radnice
Pořádá: JACKi

5. 3. 2025 od 16:30 hod.

ÍRÁN A JORDÁNSKO: SKVOSTY I STÍNY ORIENTU

Cestopisná přednáška Jana Husáka
Mosty u Jablunkova, knihovna
Pořádá: Knihovna

19. 3. 2025 od 10:00 do 15:00 hod.

JARNÍ SWAP BAZÁREK

Bazárek oblečení, doplňku, hraček a knih
Jablunkov, sál radnice
Pořádá: JACKi

7. 3. 2025 od 15:30 hod.

BESEDA O NOVÉM ZÉLANDU

Beseda Jaroslava Grossmanna
Nýdek, Dřeviónka
Pořádá: Dřeviónka

21. 3. 2025 od 15:30 hod.

DRÁTKOVÁNÍ II

Jarně velikonoční tematika
Nýdek, Dřeviónka
Pořádá: Dřeviónka

8. 3. 2025 od 16:00 hod.

DÁMSKÁ JÍZDA

...aneb odpoledne pro dámy
Jablunkov, sál radnice
Pořádá: JACKi

23. 3. 2025 od 17:00 hod.

DIVADLO BOBAN

S tvou dcerou ne!
Jablunkov, sál radnice
Pořádá: JACKi

10. 3. 2025 od 17:00 hod.

VERNISÁŽ VÝSTAVY - JANA GÓRNIÁK

Fantazie a realita, výstava potrvá do 3. 4. 2025
Jablunkov, JACKi
Pořádá: JACKi

28. 3. 2025 od 17:30 hod.

NOC S ANDERSENEM

Program pro děti
Jablunkov, knihovna
Pořádá: Knihovna

JACKi ZPRAVODAJ - periodický tisk územního samosprávného celku města Jablunkov. Adresa vydavatele: Jablunkovské centrum kultury a informací, p. o., Mariánské náměstí 1, 739 91 Jablunkov, IČ 47999764. Vychází měsíčně pod ev. č.: MK ČR E 23799 v nákladu 2100 ks. Místo vydání: JACKi Jablunkov. Odpovědná osoba: Mgr. Gabriela Niedoba, ředitelka JACKi. Přijem inzerce e-mail: jacki@jackijablunkov.cz, tel: 558 358 013; redakce si vyhrazuje právo na krácení a úpravu textů. Tisk KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Čajkovského 1511, 738 02 Frýdek-Místek.